

melsen af, at Fordelingen akkurat lige saa godt kunde foregaa paa en anden Maade. Der tages saa og saa mange Summer fra det rige Sjælland, Lolland-Falster og Fyn og lægges over til Viborg, Ribe og andre Stifter, og man spørger sig selv: Hvorfor tages der ikke noget mere derfra, siden man nu en Gang er inde paa den Vej? Men, som sagt, da dette Lovforslag er saa fortræffeligt forberedt i alle Henseender, er jeg ikke i Tvivl om, at der ogsaa ligger megen Visdom bag denne Fordeling, kun vilde det være meget morsomt at vide, hvilket Princip der ligger til Grund derfor. At man i Sognene i disse 3 Østifter maaske vil synes, at det er underligt, at man skal betale til de fattige Sogne ovre i Jylland, kan jeg begribe, men jeg tror, at Østifterne vil faa en aandelig Vinding derved, og Jyderne maaske et aandeligt Tab ved, at de bliver rigere og federe, thi de unge Præster, som der er mest Ild i, vil komme til Øerne mere end før, og ovre i Jylland vil vi beholde en Del af de gamle Præster.

Imidlertid, der foreligger her i det hele og store den eneste mulige Maade at faa ordnet Tingene paa. Jeg vil dog haabe, at naar de Midler, som hører til et bestemt Sogn, indbetales i Stiftsmidlerne, opføres de alligevel paa vedkommende Sogns Konto, thi man bør ikke i nogen som helst Henseende foregribe det Spørgsmaal: Hvem har Ejendomsretten til Præstegaarden og de dertil hørende Midler? Alt taler for, at det er Sognene, som har det. Det kan maaske være Tvivl underkastet, men da Spørgsmaalet ikke er afgjort, forekommer det mig nødvendigt, at hvert Sogn beholder sin egen Konto under Stiftsmidlerne.

Endvidere bliver ved Forslaget Naadensaaret afskaffet. Det er mig en Gaade — men jeg er sikker paa, at det er gaaet saaledes —, at mange unge Mænd er gaaede ind til at blive Præster uden at have nogen Anelse om, hvad Naadensaaret vil sige, uden at vide, hvad de i det Aar skal have i Løn. Bestemmelserne i saa Henseende synes jeg er noget af det gaadefuldeste, jeg kender, og naar jeg har læst i Matzens Kirkeret, har jeg kun med stor Vanskelighed kunnet faa fat paa Sammenhængen, men nu kommer vi altsaa ud over dette Punkt. Selve Naadensaaret eller, som det i gamle Dage kaldtes, „Muldaaret“, forsvinder i Følge Lovforslaget, og den Maade, hvorpaa det sker, synes jeg er i alle Maader fortræffelig. Det vil være af stor Betydning baade i økonomisk og i aandelig Hense-

ende, thi vi ved, hvor ofte den ene Præst er kommet op at toppes med sin Eftermand i den Anledning, de er begge overbeviste om —, og især har deres Koner været overbeviste om —, at de havde Ret, og det havde de sikkert ogsaa, thi selve Sagen var ikke til at hitte Rede i, men nu kommer vi altsaa ud over denne Ting.

Jeg kommer saa til § 4, der omhandler den frivillige Afskaffelse af Offer og Accidenser. Der er et Par Spørgsmaal, som jeg her vil stille til den højtærede Kultusminister. Hvad skal der gøres — det staar ikke omtalt her — med den Offerdag, som tilkommer Kaldskapellaner og personelle Kapellaner? Den skal naturligvis nu ophæves, men hvordan? Jeg tænker, at Kaldskapellanernes Offer kan afløses ligesom de andre Ofre, men de personelle Kapellaners Offerdag kan ikke afløses paa samme Maade. Jeg har lagt Mærke til, at der i det kirkelige Udvalgs Forslag staar, at de personelle Kapellaners Offerdag skal afløses ved Tilskud af en Hjælpefond. Jeg tror, det vilde have Betydning for det kommende Udvalg at faa at se, hvad Ministeriets Mening er i den Henseende. Jeg har bragt i Erfaring, at den gamle Bestemmelse i Danske Lov 2—12—5 endnu gælder. Der staar der: „Præsterne skulle nyde deris Tiende og Offer paa de tre store Højtider, til Brudevielse, Børne-daab og Barselquinders Kirkegang: Saa og een Høstdag af Husmænd og Husquinder, som ikke selv have Kornsæd til deris Huse paa Landsbyerne.“ I det kirkelige Udvalg blev det fremhævet, at dette skal være i Gang endnu et enkelt Sted, jeg kender det ikke, jeg har spurgt forskellige, men i det kirkelige Udvalg sad der jo adskillige vise Mænd, som kendte til dette. Men selv om det kun er et enkelt Sted, det endnu er i Gang, maa det dog ordnes.

Saa har jeg et andet Spørgsmaal med Hensyn til Offer og Accidenser. Især Accidensernes Historie er i Virkeligheden en uhyre tragisk Historie for Præstestanden baade i det katolske og i det lutherske Samfund. I den første Kirkes Tid var det forbudt at tage Betaling for kirkelige Handlinger, og det blev anset for at være Simoni, og det vedblev at betragtes som saadant lige til Slutningen af Middelalderen, men det vedblev alligevel at gaa, og til sidst blev det saaledes, at Præsterne henimod Reformationstiden i katolske og efter Reformationen i lutherske Samfund kunde indkræve disse oprindelig frivillige Ydelser ved, om jeg saa maa sige, Politiets Hjælp. Det er noget, som